

Diarienummer: BMN-2024/111 |
Handläggare: |Åsa Odelfalk|, Miljö- och byggchef

TJÄNSTEUTLÅTANDE

Revidering av taxan för provning och tillsyns av alkohol, tobak och receptfria läkemedel mm.

Förslag till beslut

1. Bygg- och miljönämnden antar reviderad Taxa för provning och tillsyn av alkohol, tobak och receptfria läkemedel mm. daterad 2025-05-28.
2. Beslutet justeras omedelbart.

Sammanfattning av ärendet

Ändringarna i alkohollagen som träder i kraft den 1 juni innebär att gårdsförsäljning blir tillåten när den sker i samband med besöksarrangemang. Enligt alkohollagen ska besöksarrangemanget ha ett kunskapshöjande inslag, exempelvis ett guidat besök eller en föreläsning med dryckesprovning. Lagen anger också att besöket ska vara under en viss tid och erbjudas till konsumenter mot betalning. Den ställer även krav på att gårdsförsäljaren lämnar information om alkoholens skadeverkningar under besöket.

På grund av de nya reglerna måste taxan uppdateras för att kunna debitera de ansökningarna som inkommer.

Även justeringar i taxan har skett för att bättre spegla tillsynsbehov och handläggningstid.

Ärendets uppkomst och historik

Riksdagen har beslutat om ändringar i alkohollagen som möjliggör gårdsförsäljning av alkoholdrycker. Ändringarna börjar gälla den 1 juni 2025.

För att få bedriva gårdsförsäljning krävs ett särskilt tillstånd. Det är kommunerna som meddelar sådana tillstånd och utövar tillsyn. Bestämmelserna om gårdsförsäljning gäller i sex år och ska utvärderas under den perioden.

Generella krav för tillstånd för gårdsförsäljning

Förutsättningarna för att kunna få ett tillstånd är enligt alkohollagen att

- tillverkaren är juridiskt och ekonomiskt oberoende av andra tillverkare av alkoholdrycker,
- tillverkarens årsproduktion inte överstiger viss volym samt att
- försäljningen sker från den plats där den karaktärsgivande delen av tillverkningen av den aktuella alkoholdrycken sker. Tillverkare av vin ska dessutom tillverka vinet av druvor som uteslutande kommer från tillverkarens egna odlingar.

Den som fått tillstånd för gårdsförsäljning av alkoholdrycker ska ha ett egenkontrollprogram för att kontrollera att reglerna för försäljningen följs. Programmet ska bifogas när ansökan om tillstånd skickas till kommunen.

Utöver detta ska samma regler gälla som för den som ansöker om serveringstillstånd, det vill säga att

- tillståndshavaren ska vara både ekonomiskt och personligt lämplig
- sökanden ska ha avlagt ett prov för att visa på tillräckliga kunskaper om alkohollagen och anslutande föreskrifter.

Innan kommunen meddelar tillstånd ska ett yttrande från Polismyndigheten tas in.

Ett tillstånd för gårdsförsäljning kan inte gälla tills vidare, utan ska gälla för en viss tid. Eftersom regleringen föreslås vara tidsbegränsad kan ett tillstånd som längst gälla fram till det datum då lagens bestämmelser upphör.

Ändringar i taxan gällande tillståndsärenden

Fakturerings av alkoholansökningar kommer fortsättningsvis att ske av handläggare i samband med handläggningen av ansökan i stället för att tidigare betalas av sökande innan handläggningen påbörjats. Detta för att effektivisera handläggningen (§ 11).

Vi förtydligar § 13 att tillsynsavgift debiteras året efter att en verksamhet har upphört när det gäller årlig avgift för alkoholtillsyn.

Vi lägger till tobaksfria nikotinprodukter både i text och i bilaga två (saknades helt i taxan).

Vi justerar taxan för nyansökningar att bli 11 500 kr istället för 10 400 kr för att bättre spegla handläggningstiden. Även tillfälliga tillstånd, för servering till slutna sällskap justeras från 1500 kr till 2000 kr av samma anledning.

Tillägg:

Gårdsförsäljning 11 500 kr (motsvarar knappt åtta timmars handläggningstid)

Anmälan försäljning av folköl 1500 kr (saknades helt)

Anmälan om lokal och/eller utökad serveringstid vid catering till slutet sällskap 1500 kr (saknades helt)

Anmälan om provsmakning 1500 kr (saknades helt)

Anmälan om kryddning av snaps 1500 kr (saknades helt)

Handläggning av erinran och varning för alkoholärenden timavgift (saknades helt)

Anmälan om tobakfria nikotinprodukter 722 kr (saknades helt)

Anmälan om e-cigarett och/eller påfyllningsbehållare 722 kr (saknades helt)

Tobaksfria nikotinprodukter* (*Om försäljningsstället samtidigt säljer tobak tas ingen tillsynsavgift ut för tobaksfria nikotinprodukter. Avgiften ingår då i tillsynsavgiften för tobak.) 1000 kr

Handlägga varning för tobakstillstånd timavgift (saknades helt)

Konsekvensbeskrivningar

Ekonomiska konsekvenser

Den reviderade taxan innebär främst justeringar som avser gårdsförsäljningen, justering av timavgift för nyansökningar alkohol samt tillägg av rubriker och tillsynsområden som saknades helt.

Barnkonsekvensanalys

Barnkonsekvensanalys är gjord enligt checklista

Underlag för beslut

Tjänsteutlåtande (2024-05-24)

Förslag till uppdaterade taxa för provning och tillsyn av alkohol, tobak, receptfria läkemedel mm (2025-05-23)

Lagstöd

Beslutet tas enligt 47 § Reglemente för kommunstyrelse och nämnder;
Nämnden får besluta i fråga om taxor och andra avgifter av mindre betydelse inom nämndens verksamhetsområden.

Beslutet skickas till
Akten
Miljö- och byggenheten

Jenny Rydåker
Förvaltningschef

Barnchecklista inför beslut

Alla under 18 år är att betrakta som barn.

1. Påverkar beslutet barn?

Ja ☐ Nej ☒

Beslutet avser endast verksamhetens finansiering. Tillståndslagarna är sociala skyddslagstiftningar bl.a. med hänsyn till att skydda barn och ungdomar mot skadeverkningar av alkohol, tobak och liknande produkter.

2. Hur har barns bästa beaktats?

3. Beskriv eventuella intressekonflikter.

4. Barn tillfrågas vid övergripande fleråriga planer/styrdokument. Har så skett?

Ja ☐

Nej ☐

Inte aktuellt. Beslutet rör inte en övergripande flerårig plan eller ett flerårigt styrdokument. ☒